

Předmluva	11
NA POČÁTKU NOVOVĚKÉ FYZIKY BYLI LEONARDO A GILBERT	
I. NEJLEPŠÍM UČITELEM JE VLASTNÍ ZKUŠENOST (Leonardo da Vinci)	14
Umělec a inženýr	
Leonardovo místo v dějinách fyziky	
Kdo se od něho učil	
Co řekl	
Sloužil tomu, kdo ho platil	
II. KRÁLOVSKÝ FYZIK I FYZIKUS (William Gilbert)	24
Více i méně spolehlivé informace o magnetech a jantaru z časů před Gilbertem i po něm	
Fyzikus a geniální fyzik William Gilbert (nebo také Gylberge)	
ÚRODNÉ STOLETÍ EVROPSKÉ ASTRONOMIE	
III. NESMRTELNÉ DÍLO Z NEJVZDÁLENĚJŠÍHO ZÁKOUTÍ SVĚTA (Mikuláš Koperník Toruňský)	35
Mezi Toruní a Fromborkem	
Kniha, která zpochybnila neomylnost Písma	
Jan Amos Komenský kontra Mikuláš Koperník	
IV. KONEC ARISTOTELIZMU NEJEN V ČECHÁCH (Tadeáš Hájek z Hájku)	45
Hájkova povolání a životní poslání	
Věrohodné svědectví Marka Bydžovského	
V. NOLANUS JE NULLANUS, NULLUS ET NIHIL (Giordano Bruno)	49
Výpověď před inkvizicí	
Dílo	
Brunovy kacířské názory	
Co o něm soudili Tycho Brahe s Keplerem?	

VI. RADĚJI BÝTI NEŽ ZDÁTI SE**(Tycho Brahe)**

56

Pohnutý život knížete astronomů-pozorovatelů

Tychonovo krédo: Pozoruj a zaznamenej

Od června 1599 až na věky v Praze

Ve stínu slavného bratra

VII. ŠPATNĚ PLACENÝ ASTRONOM CÍSAŘE RUDOLFA II.**(Johannes Kepler)**

64

Tychonův spolupracovník a nástupce

V rudolfinské Praze

Co řekl

VIII. ODVOLAT NEBO SE STÁT MUČEDNÍKEM?**(Galileo Galilei)**

71

Jak církev přijala zprávu o nebeském poselství

Nejen astronom a filozof, ale i fyzik

Galileiho nadčasová poučení

Galilei očima Alberta Einsteina a Emanuela Rádl

ČESKO-SASKÉ INTERMEZZO**IX. GEORG PAWER DE GLAUCHAU****(Georgius Agricola)**

82

Tři české stříbrné horečky

Z Glauchau do údolí svatého Jáchyma

Co zůstalo z jeho díla

De re metallica libri XII

O vzdělání a vědecké odpovědnosti

Slavným a mocným vévodům saským

Jaké vlastnosti má mít horník

X. MILOVNÍK OHŇOVÝCH UMĚNÍ**(Lazarus Ercker)**

93

Prubíř, hormistr, mincmistr i pán ze Schreckenfelsu

O původu a užitečnosti prubířství

XI. MLADÉ MĚSTO STARÉHO STŘÍBRA (Freiberg)	97
Co Freiberští ukazují svým hostům	
Theoria cum praxi	
Památné letopočty Alma mater freibergensis	
XII. ČÍM SE CHLUBÍ MALÁ PAŘÍŽ (Lipsko)	102
Druhé srdce Evropy	
Nikoli potok, ale moře!	
XIII. VYPRÁVĚNÍ O SNĚHOVÉ HOŘE (Schneeberg)	106
Z městské kroniky	
Schneeborské stříbro a uran	
Krušnohorské tradice	
XIV. POZVÁNKA NA LUTHEROVU SVATBU (Wittenberg)	110
Kontroverzní bojovník proti duchovnímu peněžnictví	
Wittenberská zastavení	
Lutherova svatba	
XV. PERLA SASKÉHO KURFIŘSTVÍ (Zwickau)	114
Město na jeden den	
Co má vyrůst do výšky, musí mít hluboko kořeny	
ARCHITEKTI NEJKRÁSNĚJŠÍ Z PŘÍRODNÍCH VĚD	
XVI. SCIENTIA POTESTAS EST (Francis Bacon)	118
Politická kariéra	
Baconova reforma lidského poznání	
Vyprávění jednoho z Otců Šalamounova domu v Nové Atlantidě	
Baconovy eseje	
Co řekl	

XVII. CESTY OD POCHYBNOSTÍ K JISTOTĚ

(René Descartes)

125

Z Rozpravy o metodě

Princezna Palatina

De omnibus dubitandum est

Poslední Descartova žákyně

Z díla, které Descartes věnoval švédské královně

Pečlivý pozorovatel sněhových vloček

XVIII. KARIÉRA V DOBĚ POBĚLOHORSKÉ

(Jan Marek Marků)

137

Český Hippokratés

Matematik a fyzik

O našich školách za života Jana Marka Marků

XIX. UŽ ŽÁDNÝ STRACH ZE VZDUCHOPRÁZDNA

(Evangelista Torricelli, Otto von Guericke)

145

Krátký život Itala Evangelisty Torricelliho

Pravda o magdeburských polokoulích

Běh Guericckova života

Co řekl magdeburský purkmistr

Město Guericckových činů

PĚT RODNÝCH LISTŮ ZE TŘICETILETÉ VÁLKY

XX. OTROCTVÍ GENIALITY

(Blaise Pascal)

158

Doporučení do adresáře nejlepších matematiků a fyziků

Pascal hluboce věřící, trpící i chybující

Věčně žijící Pascalovo jméno

Pascalovy úvahy ověřené zkušeností

XXI. SEDMÝ SYN VÉVODY Z CORKU

(Robert Boyle)

167

Běh života

Obraz génia

Čeho byl očitým svědkem

XXII. JAK ROZUMĚT PODOBENSTVÍ O HŘIVNÁCH (Christiaan Huygens)	175
Záliby zázračného dítěte	
Vědecký odkaz	
XXIII. UT TENSIO SIC VIS (Robert Hooke)	181
Činy hodné obdivu a úcty	
Hookův přítel Christopher Wren	
XXIV. NESMRTELNOST ZA 780 ANGLICKÝCH LIBER (Univerzita Johna Harvarda)	189
Harvard založili Otcové poutníci	
Z Myrerova románu Poslední kabriolet	
V čem je Harvard jedinečný	
NEWTON A JEHO GENIÁLNÍ SOUČASNÍCI	
XXV. OZDOBA LIDSKÉHO RODU (Isaac Newton)	194
Student i profesor cambridgeské Trinity College	
Principia	
Newton kontra Hooke a Leibniz	
Newtonova slavná díla	
Co řekl	
O Newtonovi v pěti větách	
Komentátoři Principií	
XXVI. ARISTOTELÉS NOVOVĚKU (Gottfried Wilhelm Leibniz)	205
Životní osudy	
Čím je zapsán do exaktních věd	
Zakladatel vědeckých Akademii	
Filozofická díla na cestu k nesmrtnosti	
Co řekl	
XXVII. ŽIVOT VE SLUŽBÁCH VĚD (Edmond Halley)	213
Co nesmí být zapomenuto	

Svědectví Halleyovy komety

Kdo byl Maximilián Hell?

Halleyovi současníci Fahrenheit, Réamur a Celsius

XXVIII. TĚM, KTEŘÍ SE VYDÁVAJÍ NA LODÍCH NA MOŘE

(John Harrison)

224

Den začíná v Greenwichi

Nejspolehlivější mírou vzdálenosti je čas

Z tesaře hodinářským velmistrem

Dlouhá cesta k ceně za přesnost

FYZIKA JAKO DRUHÉ ŽIVOTNÍ POSLÁNÍ

XXIX. NEJZASLOUŽILEJŠÍ Z AMERIČANŮ

(Benjamin Franklin)

234

Nebesům vyrval blesk a tyranům žezlo

Franklinovi evropští současníci Georg Richmann, Prokop Diviš a Henry Cavendish

Čtyři století cest za americkým snem

XXX. SLUNCE RUSKÉ VĚDY

(Michail Vasiljevič Lomonosov)

250

Léta studentská a bohémská

První polyhistor na Rusi

Počátky ruského školství

Jak přála vzdělání a vědám carevna Kateřina II. Veliká

XXXI. JE NEMOŽNÉ, BYCHOM COKOLI ZNALI

(Johann Wolfgang Goethe)

259

Goethovo odborné curriculum vitae

Polemika s Newtonem

V čem měl pravdu

Goethe o přírodě

Co řekl

Slovo na závěr

269

Použitá literatura

270

Jmenný rejstřík

274